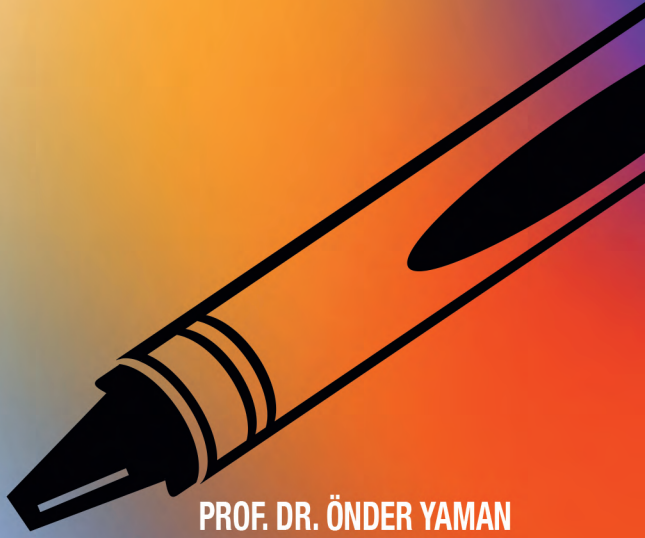

PROF. DR. ÖNDER YAMAN
UZM. DR. ARİF İBİŞ

100 SORUDA

PROSTAT SAĞLIĞI

GÜNEŞ TIP
KITABEVLERİ

100 SORUDA PROSTAT SAĞLIĞI

Editörler

Prof. Dr. Önder Yaman

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Üroloji Anabilim Dalı

Uzm. Dr. Arif İbiş

Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Keçiören Eğitim Araştırma Hastanesi
Üroloji Kliniği

GÜNEŞ TIP KİTABEVLERİ

100 SORUDA PROSTAT SAĞLIĞI

Copyright © 2022

Bu Kitabın her türlü yayın hakkı **Güneş Tıp Kitabevleri Ltd. Şti.**'ne aittir. Yazılı olarak izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden kısmen veya tamamen kopya edilemez; fotokopi, teksir, baskı ve diğer yollarla çoğaltılamaz.

ISBN: 978-975-277-877-1

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni: Murat Yılmaz

Genel Yayın Yönetmeni Yardımcısı: Polat Yılmaz

Yayın Danışmanı ve Tıbbi Koordinatör: Dr. Ufuk Akçıl

Yayına Hazırlama: Güneş Dizgi-Grafik Tasarım Birimi

Baskı: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.

Saray Mahallesi 126.Cadde No: 20 Kazan / Ankara

Telefon: (0312) 394 55 90 - 91 - 92 • Faks: (0312) 394 55 94

Sertifika No: 49599

UYARI

Medikal bilgiler sürekli değişmekte ve yenilenmektedir. Standart güvenlik uygulamaları dikkate alınmalı, yeni araştırmalar ve klinik tecrübeler ışığında tedavilerde ve ilaç uygulamalarındaki değişikliklerin gerekli olabileceği bilinmelidir. Okuyuculara ilaçlar hakkında üretici firma tarafından sağlanan ilaca ait en son ürün bilgilerini, dozaj ve uygulama şekillerini ve kontrendikasyonları kontrol etmeleri tavsiye edilir. Her hasta için en iyi tedavi şeklini ve en doğru ilaçları ve dozlarını belirlemek uygulamayı yapan hekimin sorumluluğundadır. Yayıncı ve editörler bu yayından dolayı meydana gelebilecek hastaya ve ekipmanlara ait herhangi bir zarar veya hasardan sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

GÜNEŞ TIP KİTABEVLERİ

ANKARA

M. Rauf İnönü Sokak No: 3
06410 Sıhhiye / Ankara
Tel: (0312) 431 14 85 • 435 11 91-92
Faks: (0312) 435 84 23

İSTANBUL

Gazeteciler Sitesi Sağlam Fikir Sokak
No: 7 / 2 Esentepe / İstanbul
Tel: (0212) 356 87 43
Faks: (0212) 356 87 44

KADIKÖY

Rasimpaşa Mah. İskele Sokak
No: 4 / A Kadıköy / İstanbul
Tel: (0216) 546 03 47

www.guneskitabevi.com
info@guneskitabevi.com

www.guneskitabevi.com

ÖNSÖZ

Bu kitabı oluşturan üç bölüm, erkek ürogenital sisteminde önemli bir yere sahip olan prostat bezinin fonksiyonunu, hastalıklarını ve hastalıklara özgü tedavi seçeneklerini anlatmayı amaçlamıştır. Aktarılan bilgiler yılların vermiş olduğu deneyimle Avrupa ve Amerika üroloji kılavuzları ışığında okurlara sunulmuştur.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de prostat hastalıklarının yaygınlığını azımsanmayacak düzeydedir. Buna rağmen prostat hastalıklarının tabu olarak görüldüğü toplumlarda, hastalar hekime başvurusunu geciktirmekte ya da tamamen başvurudan kaçınmaktadır. Bu durum hastaların erken tedavi şansını kaybetmelerine ve hastalığın kontrol edilebilirliğinin daha zorlu bir hal almasına neden olmaktadır.

Bilgi ve iletişim çağı kabul edilen günümüz dünyasında, baş döndürücü bilimsel ve teknolojik gelişmelerle doğru bilginin inanılmaz bir hızla yayılabilmesi her ne kadar olumlu bir durum olsa da, yanlış bilgilerin de bir o kadar hızla yayılması fevkalade korkutucudur. Büyük bir emeğin ürünü olan “100 SORUDA PROSTAT SAĞLIĞI” kitabının prostat sağlığı hakkında doğru ve yanlış bilinen bilgiler arasında bir süzgeç olmasını umuyoruz.

Okurlara faydalı olması dileğiyle...

Prof. Dr. Önder Yaman

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Üroloji Anabilim Dalı

İÇİNDEKİLER

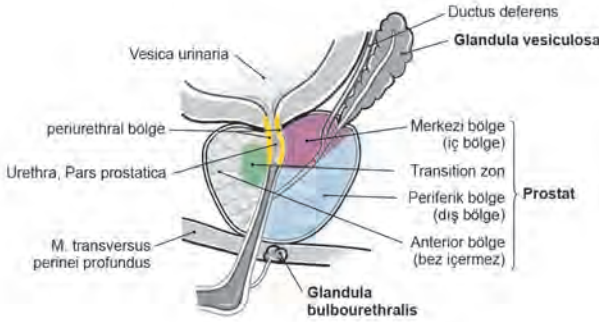
BÖLÜM 1: İYİ HUYLU PROSTAT BÜYÜMESİ	1
1. Prostat nedir? Prostat gelişimi nasıl olur?	1
2. Anatomik yeri neresidir?	1
3. Sağlıklı bir insanda prostat ağırlığı ne kadar olmalıdır? Prostatın işlevi nedir?	4
4. Prostat hastalıklarına neden dikkat etmeliyiz?	6
5. Prostat neden büyür? Benign prostat hiperplazisi (BPH) diğer adıyla iyi huylu prostat büyümesi nedir?	7
6. İyi huylu prostat büyümesinin belirtileri nelerdir?	8
7. Kaç yaşında başlar? Erkeklerin yüzde kaçında görülür? İyi huylu irileşme için risk faktörleri nelerdir?	10
8. Başka hastalıklar veya kullanılan ilaçlar iyi huylu prostat büyümesi belirtilerine benzer belirtilere yol açabilir mi?	10
9. İyi huylu prostat büyümesi prostat kanseri ile ilişkili midir?	11
10. İyi huylu prostat büyümesi cinsel hayatı etkiler mi?	11
11. Prostatın büyümesi önlenabilir mi? İyi Huylu prostat büyümesinden korunmak için ne yapmalıyız?	12
12. BPH teşhisi nasıl konur? Teşhis için yapılması gereken testler nelerdir?	12
13. Prostat spesifik antijen nedir?	13
14. PSA tarama testi ne zaman yapılmalıdır?	14
15. Parmakla rektal muayene yaptırmak zorunda mıyım?	14
16. Üroflovetri-işeme testi nedir?	15
17. Üroflovetri işlemi öncesinde veya işlem sırasında dikkat edilmesi gereken şeyler neler?.....	15
18. BPH tedavisine ne zaman başlanır?	16
19. İlaçsız tedavi mümkün mü? Hayat tarzı değişiklikleri neler?	16
20. Bitkisel tedavi: Fitoterapinin BPH'da yeri var mı?	17
21. Görsel ve yazılı medyadaki reklamlarda belirtilen bitkisel tedaviler işe yarar mı?	17
22. BPH medikal tedavisinde hangi ilaçlar kullanılır? İlaçlar nasıl etki eder?	18
23. Prostat belirtileri tedavi edilmezse ne olur?	20
24. BPH tedavisinde kullanılan ilaçların yan etkileri var mı? Tedavi cinsel hayatı etkiler mi?	20
25. Ne zaman cerrahi tedavi önerilir?	22
26. Cerrahi tedavi seçenekleri nelerdir?	22
27. Doktorum prostat ameliyatı önerdi, olmasam ne olur?	22
28. Açık/kapalı ameliyat nedir? Bu karar nasıl verilir?	22
29. Açık prostatektomi ameliyatı nedir? Ameliyat öncesinde ve sonrasında sizi neler bekliyor?.....	23
30. Açık prostatektomi yerine daha minimal invaziv tedavi arayışı nerden çıktı?	24

31. TUR-P ameliyatı nedir? Ameliyat sonrası sizi bekleyen şeyler ve dikkat etmeniz gerekenler neler?.....	24
32. TUR-P ameliyatının monopolar veya bipolar yaklaşımla yapılmasının hastalara bir artısı veya eksisi var mı?	25
33. Semptomlarım var, ilaçtan fayda görmüyorum. Prostat ağırlığım düşük. Ameliyat gerekiyormuş. Ne yapılmalı?	26
34. İyi huylu prostat büyümesi tedavisinde kullanılan lazer çeşitleri neler?.....	27
35. Green light-KTP lazer ile prostat ameliyatı hangi hastalar için uygun?	28
36. HoLEP yöntemi nedir? Nasıl uygulanır? HoLEP yönteminin avantajları neler?	28
37. İyi huylu prostat büyümesi ameliyatı robotik cerrah ile uygulanabilir mi?	29
38. Ameliyat sonrası idrar kaçırma olur mu?	29
39. Cerrahi tedavi sonrası meninin geriye kaçması ne sıklıkta görülür? Bir zararı var mı? Tedavisi nedir?.....	30
40. İyi huylu prostat büyümesi ameliyatları sonrası ereksiyon problemi görülür mü?	30
41. Ameliyatlar lokal anestezi ile olur mu?	30
42. Ameliyat öncesi kullandığım ilaçları kesmeli miyim?	31
43. Ameliyat sonrası günlük hayatıma ne zaman dönerim?	31
44. Ameliyat sonrası ne zaman cinsel ilişkide bulunabilirim? Ereksiyona destek ilaçlarını kullanabilir miyim?	31
45. Patolojide kanser gelebilir mi?	32

BÖLÜM 2: PROSTAT KANSERİ 33

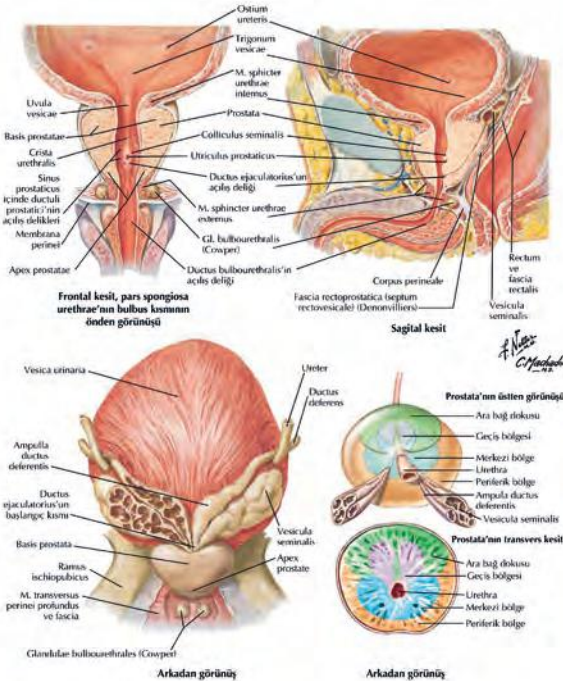
46. Prostat kanseri nedir?	33
47. Prostat kanseri ne sıklıkta görülür?	33
48. Prostat kanseri hangi yaş aralığında daha sık görülür?	34
49. Prostat kanseri risk faktörleri nelerdir?	35
50. Sigara prostat kanseri için risk faktörü müdür?	35
51. Beslenmede nelere dikkat etmek gerekir, prostat kanseri önlenir mi?	36
52. Prostat kanserinin belirtileri nelerdir?	36
53. Prostat kanseri taramasında ne yapılmaktadır?	37
54. Prostat kanseri için tanısal yöntemler nelerdir?	37
55. PSA (prostat spesifik antijen) nedir?.....	37
56. PSA düzeyleri hangi aralıkta olmalıdır?.....	38
57. PSA yüksekliklerinde ne yapılmalıdır?.....	38
58. Prostat biyopsisi nedir?	38
59. Prostat biyopsisi nasıl yapılmaktadır?	39
60. Prostat biyopsisinden önce nelere dikkat etmek gerekir?.....	39
61. Prostat biyopsisinden sonra nelere dikkat etmek gerekir?.....	40
62. Prostat biyopsisinden önce MR (manyetik rezonans) görüntüleme yapılması gerekir mi?.....	40
63. Prostat biyopsisi sonucu ne kadar zamanda çıkmaktadır?.....	41
64. Prostat kanserinin evrelemesi nasıl yapılmaktadır?	41

65. Her evrede tedavi gereksinimi var mıdır?	42
66. Lokal evre prostat kanserinde tedavi seçenekleri nelerdir?	42
67. Lokal ileri evre prostat kanserinde tedavi seçenekleri nelerdir?	43
68. Metastatik evre prostat kanserinde tedavi seçenekleri nelerdir?	44
69. Cerrahi tedavi ne şekillerde uygulanmaktadır?	44
70. Açık cerrahi ya da robotik cerrahinin farkları nelerdir?	45
71. Ameliyat öncesi ne gibi hazırlıklar yapmalıyım?	46
72. Cerrahi tedavi sonrası ne kadar süre hastanede kalmam gerekir?... ..	46
73. Cerrahi tedavi sonrası ne kadar zamanda normal hayata dönerim?.....	47
74. Ameliyat sonrası nelere dikkat etmeliyim?	48
75. Tedavi sonrası cinsel yaşamım etkilenecek mi?	48
76. Ereksiyon problemi olması halinde ne gibi tedaviler önerilmektedir?	49
77. Tedavi sonrası idrar kaçırma problemi yaşayacak mıyım?	50
78. Bir tedavi seçeneği olarak radyoterapi nasıl uygulanır?.....	51
79. RT seçeneğinin yan etkileri nelerdir?.....	51
80. Tedavi sonrası takipler nasıl yapılmaktadır? Takiplerde PSA değerleri nasıl olmalıdır?.....	51
81. Ga68 PSMA PET CT nedir?.....	52
82. PSA değeri yükseldiğinde ne gibi tedaviler uygulanır?	52
83. Hormonoterapi nedir? Nasıl uygulanır?.....	53
84. Hormon tedavisinin yan etkileri nelerdir?	53
BÖLÜM 3: PROSTATİT	55
85. Prostatit nedir?	55
86. Prostatit görülme sıklığı nedir? Hangi yaş grubunda daha sık görülür?	55
87. Akut bakteriyel prostatitin etiyolojisi (sebebi) nedir?	55
88. Akut bakteriyel prostatit için kimler risk altındadır?	56
89. Akut bakteriyel prostatitte belirtiler nelerdir?	56
90. Akut bakteriyel prostatit tanısı nasıl konulmaktadır?	56
91. Akut bakteriyel prostatit PSA değerini yükseltir mi?	57
92. Akut bakteriyel prostatit tedavisi nasıl yapılır?	57
93. Bitkisel tedavilerin akut bakteriyel prostatit tedavisinde yeri var mıdır?	57
94. Prostat absesi nedir?	57
95. Kronik prostatitin etiyolojisi (sebebi) nedir?	58
96. Kronik prostatitte belirtiler nelerdir?	58
97. Kronik prostatit tanısı nasıl konulmaktadır?	59
98. Kronik prostatit tedavisi nasıl yapılır?	59
99. Kronik prostatit tedavisinde bitkisel ilaçlar kullanılmakta mıdır? ...	60
100. Kronik prostatit tedavisinde ilaçlar ve fitoterapötik ajanlara ek olarak önerilebilecek şeyler var mı?.....	60

Şekil 1.2 Prostat'ın zonları. Sol taraftan bakış; median kesit.

Prostatın bahsedilmesi gereken bir de zonal anatomisi vardır. Prostatın %70'ini oluşturan salgı dokusu kendi içinde transizyonel, santral ve periferik zonlara ayrılmıştır. Transizyonel zon toplam salgı dokusunun yaklaşık %5'ini, santal zon %25'ini ve periferik zon ise %70'ini oluşturur. Bu zonların klinik önemi bulunmaktadır. İlerleyen bölümlerde bunlardan bahsedeceğiz.

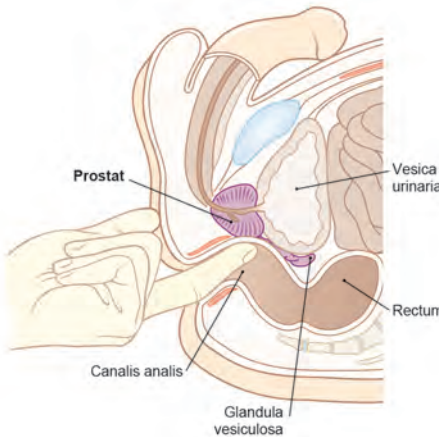
Şekil 1.3

14. PSA tarama testi ne zaman yapılmalıdır?

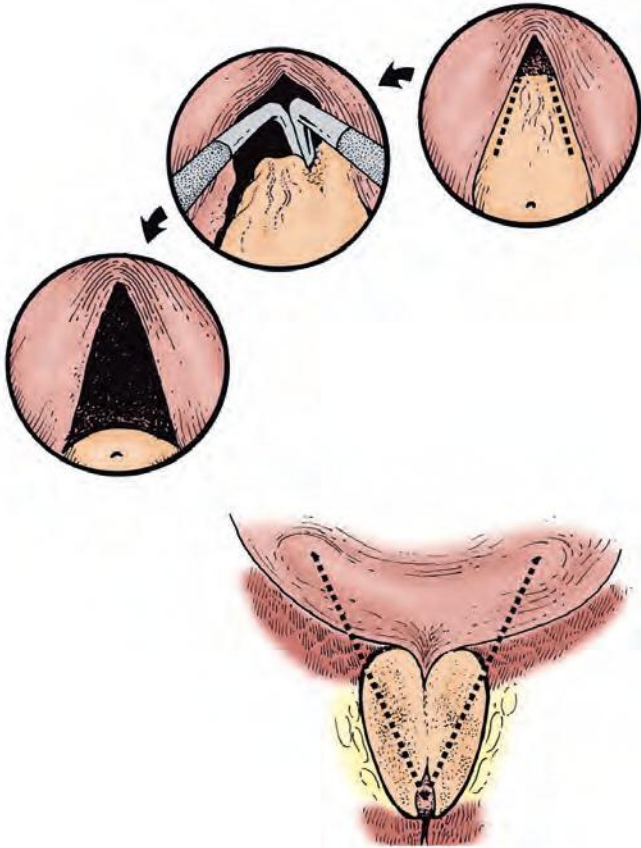
Avrupa üroloji kılavuzuna göre 10-15 yıllık yaşam beklentisi olan elli yaş üzerindeki beyaz ırkta, her hastaya bir kez PSA testi bakılmalıdır. Ailesinde prostat kanseri hikayesi olan erkeklerde bu yaş sınırı kırk beştir. Afrika kökenli erkeklerde ise aile hikayesi olsun olmasın PSA taraması kırk beş yaşından sonra yapılmalıdır. PSA değeri sonucunuza göre doktorunuz size bir sonraki PSA taramasının ne zaman yapılacağını söyleyecektir.

15. Parmakla rektal muayene yaptırmak zorunda mıyım?

Fizik muayene tıbbın her alanında önemli olduğu gibi prostat hastalıklarında da çok önemlidir. PSA kullanıma girmeden önce doktorların prostat kanserine tanı koymak için kullandıkları yegane yöntem parmakla rektal muayene idi. Günümüzde prostat kanserinde hastaların % 25'inde PSA 4 ng/ml 'nin altındadır. Prostat büyüklüğü, prostatın kıvamı (sertliği, yumuşaklığı) ve nodül bulunup bulunmadığı parmakla rektal muayene sayesinde anlaşılabilir. Prostat kıvamının, avucunuzun içinde başparmağınızın altındaki kabarık alan sertliğinde olması istenir. Prostatın sert olması, fiks olması veya prostatta nodül hissedilmesi prostat kanserini düşündürür. Bu durumda PSA'ya bakılmaksızın prostat biyopsisi yapmak gerekir. Bu nedenle tarama sırasında kanda PSA ölçümü ile birlikte parmakla rektal muayene yapılması şarttır.

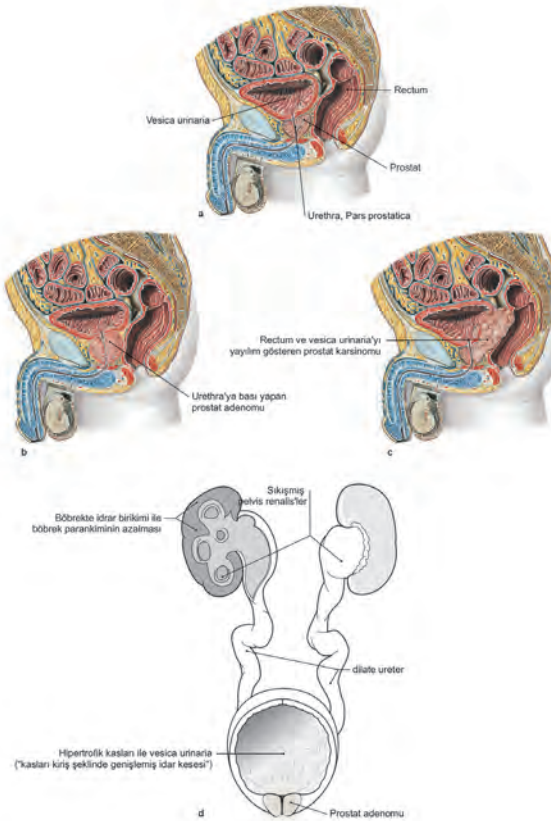
Şekil 1.7 Prostat palpasyonu. [L126]

Şekil 1.11 Prostatın transüretral insizyonu. Kesi üretral orifisten başlar ve mesane boynundan geçerek verumontanuma uzanır. Bu prosedür iki taraflı olarak yapılır (Mebust WK. A review of TURP complications and the National Cooperative Study, lesson 24, volume VIII. 1989. p. 189–90).

34. İyi huylu prostat büyümesi tedavisinde kullanılan lazer çeşitleri neler?

Lazer kelimesi İngilizce ‘Laser’ kelimesinin dilimize geçmiş hali olup, ‘Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation’ kelimelerinin baş harflerinden oluşmuştur. Lazer ışınının doğal ışıktan farkı, ışınların temel parçacığı olan fotonların aynı fazda, aynı hızda ve aynı dalga boyunda olmasına bağlı olarak kontrollü bir güç sağlamasıdır. Günümüzde BPH tedavisinde kullanılan lazerler, potasyum-titanil-fosfat (KTP) lazer, Holmium-YAG lazer, Diode lazer ve Thulium-YAG lazerdir.

Şekil 2.1 Prostat tümörleri ve klinik sonuçları. *a-c* Erkek pelvis'i içerisinden geçen sagittal kesit. *a* Regüler prostat. *b* Prostat adenomu. Adenom, bezin içerisindeki geçiş zonundan başlamakta ve erken miksiyon evresini etkileyecek şekilde urethra'ya bası uygulamaktadır. Prostat büyümesi rektal muayenede tespit edilebilmektedir. *c* Prostat kansinomu. Adenom'dakinden farklı olarak bezin periferinden baş-ladığı için miksiyon bozuklukları nadir görülmektedir. Bu nedenle el ile rektal muayene esnasında tespit edilen düğümlü yapıdaki kitle ilk görülen klinik bulgu olabilmektedir. *d* Prostat adenomunun urethra üzerine uyguladığı uzun süreli bası sonucunda mesanede oluş-an idrar birikimi, mesane kaslarının hipertrofinesine, ureter ve renal pelvis'lerin ise dilatasyonuna yol açar ve böylece hidronefroz oluşur. [L266]

48. Prostat kanseri hangi yaş aralığında daha sık görülür?

Prostat kanseri, elli yaşından küçük erkeklerde çok nadir görülmektedir. Tüm prostat kanseri vakalarının sadece %2'si elli yaş altında görülmektedir. Tanı genellikle altmış beş yaş sonrasında konulur ve ortalama tanı alma yaşı altmış sekizdir. Prostat kanseri tanısı olmayan, başka sebeplere bağlı olarak ölen hastaların yapılan otopsilerinde, elli yaş üzerindeki hastaların %50'sinin, seksen beş yaş

ARADIĞINIZ TÜM TIP KİTAPLARI BU ADRESTE

www.guneskitabevi.com

GENEL DAĞITIM

GÜNEŞ TIP KİTABEVLERİ

ANKARA

M. Rauf İnönü Sokak No: 3
06410 Sıhhiye / Ankara
Tel: (0312) 431 14 85 • 435 11 91-92
Faks: (0312) 435 84 23

İSTANBUL

Gazeteciler Sitesi Sağlam Fikir Sokak
No: 7 / 2 Esentepe / İstanbul
Tel: (0212) 356 87 43
Faks: (0212) 356 87 44

KADIKÖY ŞUBE

Rasimpaşa Mah. İskele Sokak
No: 4 / A Kadıköy / İstanbul
Tel: (0216) 546 03 47

Türkiye'nin her yerinden...

0505 734 13 13

ISBN: 978-975-277-877-1

9 789752 778771